

Quan la recerca mira cap als municipis

Published by [Interacció](#) [1] on 02/03/2026 - 11:12 | Last modification: 23/03/2026 - 10:38

L'estudi de Sergio Ramos Cebrián sobre l'Ateneu de les Arts de Viladecans obre un debat poc habitual: com canvia la política cultural local quan no només fa pràctica, sinó que esdevé objecte d'estudi i de pensament acadèmic?

És poc freqüent que un investigador especialitzat dediqui una recerca extensa a un equipament municipal. Les universitats solen mirar cap a grans institucions, programes estatals i autonòmics o polítiques internacionals; el món local, en canvi, queda relegat a la categoria de cas anecdòtic o "pràctica inspiradora". Per això sorprèn, i és rellevant, que [Sergio Ramos Cebrián](#) [2], músic i doctor en estudis culturals, hagi considerat que l'[Ateneu de les Arts de Viladecans](#) [3] mereix una lectura analítica i situada dins els grans debats contemporanis sobre drets culturals i educació artística.

Aquest desplaçament de la mirada no és menor. Quan un investigador universitari decideix estudiar un projecte municipal, està fent una afirmació implícita: que la cultura de proximitat té densitat, que genera processos rellevants i que pot aportar coneixement més enllà del seu entorn immediat. En un ecosistema on els municipis acostumen a ser vistos com a executors, i no com a generadors de discurs, aquesta operació és significativa.

La força del text de Ramos Cebrián és precisament aquesta distància analítica que permet veure coses que des de dins no sempre són visibles. Per exemple, l'autor destaca que l'Ateneu ha consolidat un **model de pràctica artística sostinguda**, no com a activitat extraescolar sinó com a arquitectura pedagògica que articula escola, equipament cultural i comunitat. Aquesta observació, que pot semblar òbvia per als qui hi treballen, guanya un altre sentit quan es posa en relació amb les tendències internacionals sobre educació artística i drets culturals. La mirada externa ajuda a identificar com una pràctica local es connecta, de fet, amb un marc teòric global.

Aquest tipus d'anàlisi permet preguntar-se què guanyen els municipis quan són objecte d'estudi. Guanyen perspectiva: algú els mostra què fan que els fa singulars. Guanyen llenguatge: algú els ajuda a formular el que sovint només es practica. I guanyen legitimitat: una recerca externa vàlida que el treball de proximitat pot ser rellevant més enllà de les fronteres administratives.

Aquesta lectura, però, també té límits. Una recerca externa, per més rigorosa que sigui, no té accés a les tensions quotidianes dels municipis: la fragilitat de plantilles petites, els equilibris pressupostaris, les renúncies que implica sostenir projectes llargs o les negociacions polítiques que hi ha darrere de cada decisió. Aquesta absència no desqualifica la recerca; simplement recorda que la comprensió completa del món local sempre requereix escoltar la part interna.

El punt central, amb tot, és un altre: **que un doctor en estudis culturals dediqui temps, mirada i teoria a un**

equipament municipal indica que els municipis poden ocupar un lloc diferent en la producció de coneixement cultural. No només executen polítiques: generen pràctiques prou significatives perquè algú les vulgui estudiar amb rigor i distància.

Observem que aquesta recerca obre un espai poc explorat: si els municipis comencen a formar part de la literatura acadèmica, deixem de dependre exclusivament de grans relats centralitzats per explicar-nos. Observem també que la mirada externa pot ajudar els municipis a entendre millor què fan, sempre que serveixi per aprendre i no per construir relats autocelebratoris. I observem, finalment, que el cas de Viladecans no només parla de l'Ateneu de les Arts: parla de la possibilitat que la cultura de proximitat sigui pensada, escrita i situada dins els debats que configuren el present cultural.

Referència bibliogràfica

Ramos Cebrian, S. (2025). Educación artística, mediación y derechos culturales: el caso del Ateneu de les arts de Viladecans. *ANIAY - Revista De Investigación En Artes Visuales*, (17), 131–152.
<https://doi.org/10.4995/aniav.2025.24431> [4]

Categories: Publicacions acadèmiques

Categories: Recursos i publicacions

Tags: recerca cultural

Tags: desenvolupament territorial

Tags: equipaments culturals

Tags: drets culturals

Tags: educació i cultura

- [5]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/news/2026/03/aniav-article>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <https://orcid.org/0000-0003-3763-2688>

[3] <https://www.viladecans.cat/ca/ateneu-de-les-arts-0>

[4] <http://https://doi.org/10.4995/aniav.2025.24431>

[5] <https://interaccio.diba.cat/node/10316>